

SCHOOL VOOR JONG TALENT

Programma van Toetsing en Afsluiting

HAVO

4e klas 2021/2022

5e klas 2022/2023

- A. Examenreglement**
- B. Programma van Toetsing en Afsluiting**
 - a. Algemene opmerkingen
 - b. Regeling Schoolexamen
 - c. PTA per vak
 - d. Profielwerkstuk
- C. Rooster Centraal Examen**

A. Examenreglement

I Algemene bepalingen

II Inhoud van het eindexamen

III Regeling van het eindexamen

IV Centraal Examen

V Uitslag, herkansing en diplomering

VI Overige bepalingen

VII De examensecretaris van de School voor Jong Talent

A. EXAMENREGLEMENT

van het

SCHOOL VOOR JONG TALENT (SVJT)

I Algemene bepalingen

--

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- *onderwijsinstelling of school*: SCHOOL VOOR JONG TALENT (SVJT)
- *het bevoegd gezag*: De bestuurscommissie volgens de omschrijving in het Convenant inzake de School voor Jong Talent bestaande uit de voorzitters van de stichtingen Rijnlands Lyceum, Hogeschool der Kunsten en Haagsche Schoolvereniging, voor dit reglement gemandateerd aan de directeur van de School voor Jong Talent
- *de directeur*: de directeur heeft onder verantwoordelijkheid van de bestuurscommissie de leiding van de school
- *de directie*: de directeur vormt samen met de coördinatoren onderbouw en bovenbouw de directie van de school
- *de coördinator bovenbouw*: de coördinator bovenbouw, die als lid van de directie onder verantwoordelijkheid van de directeur de leiding heeft over de bovenbouwleerjaren havo
- *schoolleiding*: de directie vormt samen met de onder- en *bovenbouw-coördinator* de schoolleiding
- *afdeling*: leerjaar of leerjaren, in dit reglement de bovenbouwleerjaren havo
- *de inspectie/inspecteur*: de Inspectie/Inspecteur van het Onderwijs
- *kandidaat*: een ieder die door het bevoegd gezag tot *de bovenbouw* wordt toegelaten, d.w.z. de leerling die toegelaten is tot *havo-4, 5*.
- *examinator*: degene die belast is met het afnemen van het (eind)examen
- *eindexamen*: het examen bestaat uit twee gedeelten: het "*schoolexamen*" (SE) en het "*centraal examen*" (CE)
- *examenstof*: de aan de kandidaat te stellen eisen (de stof die door de kandidaat beheerst moet worden);
- *examencommissie*: commissie die als belangrijkste opdracht heeft het borgen van de kwaliteit van examinering, bestaande uit een oneven aantal leden zijnde drie docenten.

- *examensecretaris*: de als zodanig aangewezen *bovenbouw-coördinator* die de directeur ondersteunt bij organiseren en afnemen van het eindexamen en de correcte uitvoering van het examenreglement en het PTA.
- *commissie van beroep*: conform artikel 5.4 van het Examenbesluit betreffende maatregelen inzake een door de kandidaat gepleegde onregelmatigheid.
- *examenzitting*: een periode van 0.5 tot 3 uur, eventueel verlengd voor kandidaten met een belemmering, bv. dyslexie, tijdens welke een of meer toetsen voor het schoolexamen of het centraal examen worden afgenomen
- *eindexamenbesluit* : WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 zoals van kracht op 1 januari 2023
- *examendossier*: opslag van alle resultaten van de onderdelen van schoolexamen (mondelijke en schriftelijke toetsen, praktische opdrachten, handelingsdeel en het profielwerkstuk)

Artikel 2 Vaststelling examenreglement en PTA

1. De examencommissie doet jaarlijks een voorstel voor het examenreglement en het PTA aan de directeur (gemandateerd bevoegd gezag). Indien de directeur van het voorstel wil afwijken overlegt hij vooraf met de examencommissie en motiveert hij de afwijking schriftelijk.
2. De examencommissie let in het voorstel op het afsluitend karakter van het schoolexamen en beschrijft de richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot de beoordeling van het schoolexamen.
3. De directeur legt het examenreglement en het PTA ter instemming voor aan de medezeggenschapsraad.
4. De directeur stelt het examenreglement en het PTA vast
5. De directeur stuurt het vastgestelde reglement en PTA jaarlijks voor 1 oktober naar de kandidaten, het college van bestuur en de inspectie van het onderwijs.

Artikel 3 Organisatie, afdeling en uitvoering van het examenreglement en PTA

1. De examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van de directeur het examen af.
2. De uitvoering berust per afdeling bij de examensecretaris, zijnde de door directeur aangewezen afdelingsleider van 4 en 5 havo, belast met de organisatie van het PTA en het eindexamen.

3. De examensecretaris regelt dat het examenreglement en het PTA goed worden uitgevoerd.

Artikel 4 Kwaliteitsborging van de examinering

1. De examencommissie evalueert jaarlijks in een schriftelijk verslag de kwaliteit van de schoolexaminering en brengt daarin een advies aan de directeur uit over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
2. De examencommissie neemt in haar verslag en advies tevens de evaluatie van de uitvoering van het eindexamen op.
3. Het verslag bevat tevens de regels over hoe de commissie te werk gaat en een verslag over het werk dat zij heeft gedaan.
4. De directeur deelt het verslag en de adviezen van de examencommissie met het college van bestuur.

Artikel 5 Indeling eindexamen

Het eindexamen bestaat voor elk vak uit een *Schoolexamen* (SE) en, voor zover dat in het examenprogramma, bedoeld in artikel 7 van het eindexamenbesluit VO is bepaald, tevens uit een *Centraal Examen* (CE).

Artikel 6 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid (zie artikel 6 lid 6, een niet-limitatieve opsomming van voorbeelden van onregelmatigheden) schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,

- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag ingestelde commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Het contactadres van de bedoelde commissie van beroep voor de scholen van de Stichting Het Rijnlands Lyceum is College van Bestuur Stichting Het Rijnlands Lyceum, Charlotte van Pallandtlaan 14, 2272TR Leidschendam-Voorburg. De commissie van beroep bestaat uit de voorzitter van het College van Bestuur en twee examensecretarissen van twee scholen van de Stichting Het Rijnlands Lyceum, niet zijnde de school waar zich de onregelmatigheid heeft voorgedaan.
5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de Inspectie van het Onderwijs.
6. Voorbeelden van onregelmatigheden zijn: zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamantoets, het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of een handelingsdeel, fraude, gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen, waaronder telefoons, niet-toegestane communicatie.

Artikel 7 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van het eindexamen en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van het eindexamenbesluit VO de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

II Inhoud van het Eindexamen

Artikel 8 Examenprogramma

1. De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen stelt voor elk van de onderwijssoorten (havo, atheneum, gymnasium) per vak de examenprogramma's vast, waarin opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor elk eindexamenvak;
 - b. welk deel van de examenstof CENTRAAL zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het SCHOOLEXAMEN zich uitstrekt, en
 - c. het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het CE.

Artikel 9 Keuze van eindexamenvakken

1. De kandidaat kiest, in welk profiel en welke vakken hij examen wil afleggen. Voor de leerlingen van de SVJT geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hun in de gelegenheid heeft gesteld onderwijs in die vakken te ontvangen.
2. ter aanvulling op artikel 1 is onderstaande DaMu-regeling van toepassing (ter inzage bij de directie),

Damu-regeling voortrajecten dans/muziek

De School voor Jong Talent heeft o.g.v. Beleidsregel van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 16 april 2013, nr. VO/325782, de status van DaMu-school. In deze speciale regeling (kortgezegd: DaMu-regeling) is vastgelegd de verhouding tussen algemene vakken (Avo/Vwo) en de beroepsvoorbereidende vakken. De DaMU-regeling bepaalt voor havo:

1. **Gemeenschappelijk deel:**
de dans/muziek leerling kan ontheffing krijgen voor lichamelijke opvoeding.

2. Profieldeel/keuze-examenvak:

de dans/muziek leerling kan ontheffing krijgen van het keuzevak of het profielkeuzevak.

3. Het vrije deel

Het vrije deel kan in zijn geheel besteed worden aan het programma-onderdeel dans of muziek, dat deel uitmaakt van het eindexamen. Ook de vrijgekomen studielast van de vrijstellingen wordt besteed aan dit voorbereidend kunstvakonderwijs.

Procedure toepassing DaMu-regeling

1. De school kán een leerling geheel of gedeeltelijk ontheffen.
2. In geval van ontheffing wordt de dan vrijkomende studielast geoormerkt en toebedeeld aan de andere vakken en activiteiten.
3. De DaMu-regeling wordt toegepast wanneer de kandidaat, op gronden ondersteund door de muziekvak- of dansvakopleiding extra tijd moet besteden aan de beroepsvoorbereiding (artistiek belang).
4. De school past de DaMu-regeling alleen toe in uitzonderlijke gevallen en op schriftelijk verzoek van de leerling, c.q. diens wettelijk vertegenwoordiger(s),
5. De school wint daarbij advies in van de studientoren.

III Regeling van het eindexamen

ALGEMENE OPMERKINGEN

Volgens het Eindexamenbesluit VO bestaat het eindexamen uit:

- a) het *Schoolexamen* (SE), te regelen door de school zelf, en voor een deel van de vakken
- b) het *Centraal Examen* (CE), landelijk te regelen door de Rijksoverheid.

Voor elk onderdeel wordt aan de eindexamenkandidaat, per vak, een cijfer toegekend (schaal 1 - 10, één decimaal nauwkeurig, bv. 6,8):

- een *Eindcijfer SE* (eindcijfer, het SE wordt in gedeelten afgenomen), en indien van toepassing
- een *Cijfer CE*.

Artikel 10 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting (regeling schoolexamen)

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In dit programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het *schoolexamen* plaatsvindt (schriftelijk, mondeling; praktische opdrachten, handelingsdeel, profielwerkstuk), alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het *schoolexamen* in een vak voor een kandidaat tot stand komt.
Zie B. PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (SCHOOLEXAMEN).
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en bekend gemaakt aan de kandidaten.

Artikel 11 Bepalingen betreffende het programma van toetsing en afsluiting

1. Het *schoolexamen* wordt georganiseerd door en afgenomen onder toezicht van de examensecretaris van de betreffende afdeling (havo). Het schoolexamen is omschreven in het *Programma van Toetsing en Afsluiting*, (zie Onderdeel B van dit boekje). Daarin is opgenomen de *Regeling Schoolexamen* met de regels betreffende organisatie, uitvoering, beoordeling, cijferbepaling, absentie, uitsluiting herkansing, rapportage enz.
2. De kandidaat wordt in de gelegenheid gesteld het schoolexamen in een vak af te sluiten voor de aanvang van het centraal examen.
3. De afsluiting van het SE vindt plaats op een zodanig tijdstip dat bezwaren ingediend door de kandidaten na kennisneming van hun resultaten kunnen zijn behandeld voordat mededeling van de eindcijfers SE aan de inspectie plaatsvindt.
4. De kandidaat wordt van het eindcijfer SE voor een vak tijdig voor de aanvang van het CE in dat vak in kennis gesteld. De kandidaat controleert of dit eindcijfer correct berekend is. Na een nader bekend te maken tijdstip, voor de aanvang van het CE, is wijziging van een SE-eindcijfer niet meer mogelijk.
5. De examensecretaris controleert of de leerlingen bij het afsluiten van de schoolexamens alle PTA-toetsen hebben gemaakt en maakt hiervan proces verbaal op.

6. De examensecretaris verstrekt het overzicht van de onderdelen en de beoordeling van het schoolexamen aan de kandidaat en ziet er op toe dat de kandidaat dit overzicht voor ontvangst tekent.
7. De directeur zendt, tenminste 10 kalenderdagen voor de aanvang van de centrale examens, een exemplaar van de verzamellijst met de eindcijfers SE aan de inspecteur; daarna is wijziging van deze cijfers niet meer mogelijk.
8. Is voor een of meer vakken waarin tevens CE wordt afgelegd het SE niet tijdig voor het CE afgerond, dan wordt de kandidaat uitsluitend voor deze vakken naar het tweede en eventueel naar het derde tijdvak verwezen.
9. Leerlingen die na de start van de vierde klas (september) instromen, zijn zelf verantwoordelijk voor tijdige aanlevering behaalde cijfers en inhoud PTA (oude school). Dit moet uiterlijk ingeleverd zijn voor 1 oktober.

IV Centraal examen

-

Artikel 12 Organisatie centraal examen

1. Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen van het eindexamenbesluit VO. Hieruit het volgende:
2. Gecommitteerde/tweede corrector en vaststelling cijfer centraal examen. De examinerator en de gecommitteerde dan wel de tweede examinerator, bedoeld in artikel 41a, tweede lid stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de Inspectie van het Onderwijs. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
3. De Minister kan nadere voorschriften geven voor de uitvoering van het bepaalde in het voorgaande lid (bv. bepaling van de cesuur, wijziging van de score/cijfers).
4. Tijdvakken centraal examen

Het CE kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede (herkansing, inhalen wegens ziekte, anderszins) en het derde tijdvak (inhalen, herkansing, anderszins); de CE - tijdvakken (aanvang, afsluiting, rooster) worden tezamen met het Programma van Toetsing en Afsluiting van het eindexamenjaar bekend gemaakt.

Artikel 13 Verhindering centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.

V Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 14 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel getal op de schaal 1 t/m 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer SE en het cijfer CE. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de eerste 2 cijfers achter de komma 49 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.
3. Voor vakken met uitsluitend SE wordt het eindcijfer op een heel cijfer afgerond.

Artikel 15 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 14.
2. De directeur en examensecretaris stellen van alle vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen.

3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de examensecretaris een of meer eindcijfers van de extra vakken niet bij de bepaling van de uitslag.

Artikel 16 Uitslag

1. De kandidaat die eindexamen havo heeft afgelegd en het centraal examen voor alle vakken heeft afgelegd binnen een schooljaar, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van de bij het Centraal Examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is.
 - b. er niet meer dan één onvoldoende (tenminste een 5) is behaald voor de eindcijfers Nederlands, Engels, wiskunde.
 - c. alle eindcijfers 6 of hoger zijn; of
 - d. er één 5 is behaald en alle overige eindcijfers 6 of hoger zijn; of
 - e. er één 4 is behaald en alle overige eindcijfers 6 of hoger zijn én het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt; of
 - f. er twee vijven zijn of één 5 en één 4 en alle overige eindcijfers 6 of hoger én het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt.
2. Op de havo wordt het gemiddelde van de eindcijfers voor het profielwerkstuk en de vakken maatschappijleer en ckv aangemerkt als het combinatiecijfer.
3. In aanvulling geldt tevens als voorwaarde dat het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, moet zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.
4. Het cijfer van het schoolexamen rekenen telt niet mee in de slaag/zakregeling. Het cijfer wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Artikel 17 Herkansing CE

1. Zodra de uitslag volgens artikel 16 is vastgesteld, deelt de examensecretaris deze tezamen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mede.
2. De kandidaat heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan de herkansing van het CE in een (1) vak dat bij de bepaling van de uitslag is betrokken.

Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde CE geldt als definitief cijfer CE.

3. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur. Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige. De kandidaten die een herkansing vragen leveren de cijferlijst, bedoeld in artikel 18 lid 1, de dag volgend op de uitslag vóór 10.00 uur in.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en aan de kandidaat medegedeeld.

Artikel 18 Cijferlijst en diploma

1. De directeur reikt aan iedere kandidaat die eindexamen heeft gedaan een lijst uit waarop zijn vermeld: de cijfers voor het SE, de cijfers voor het CE en de eindexijfers voor de examenvakken, alsmede de uitslag van het eindexamen (geslaagd/afgewezen).
2. De directeur reikt aan iedere voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
3. Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken, worden de eindexijfers die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
4. De directeur en de examensecretaris tekenen samen de diploma's en cijferlijsten.

VI Overige bepalingen

Artikel 19 Afwijking manier van examineren Centraal Examen en schoolexamen

1. Het College voor Examens kan in mededelingen (waaronder de 'september- en maartmededeling') wijzigingen aanbrengen in de toegestane hulpmiddelen. De bepalingen in dit artikel zijn onder voorbehoud hiervan.
2. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de

mogelijkheden van die kandidaat. Daaraan dient een schriftelijk verzoek van de kandidaat – bij minderjarigheid zijn ouder(s)/ verzorger(s) - vooraf te gaan. Aan dit verzoek dient een deskundigenverklaring te zijn toegevoegd.

3. Speciale maatregelen ten behoeve van kandidaten met een beperking moeten door de school worden aangemeld bij de Inspectie van het Onderwijs (artikel 55 examenbesluit). Het is mogelijk dat er spanning is tussen de toegestane hulpmiddelen en wat voor de kandidaat op grond van zijn beperking gewenst is. In dat geval verstaat de directeur zich met de Inspectie van het Onderwijs.
4. De hulpmiddelen die de directeur toestaat, moeten zijn gericht op het bevorderen van de toegankelijkheid van het examen en mogen niet een onderdeel van de exameneisen vervangen. Spellings- en grammaticavoorschriften bij dyslexie of formulekaarten bij dyscalculie zijn geen hulpmiddel maar extra informatiemateriaal dat de kennis bevat waarover de kandidaat zelf moet beschikken. Zulke kaarten zijn dan ook niet toegestaan. Hetzelfde geldt voor een digitaal woordenboek.
5. De maatregelen dienen in redelijkheid organiseerbaar te zijn voor de school.
6. Indien er sprake is van een beperking als gevolg van dyslexie dient, om voor een aangepaste wijze van examineren in aanmerking te komen (bij SE en/of CE), het volgende in acht te worden genomen:
 - 6.1 De aanpassing mag enkel de wijze van afname van de toets betreffen en mag niet de exameneisen zelf raken.
 - 6.2 De school treft voor kandidaten die op basis van de 'Regeling Dyslexie SCHOOL VOOR JONG TALENT (SVJT)' als dyslectische leerling erkend zijn, de volgende maatregelen:
 - 6.2.1 Ten behoeve van leerlingen met dyslexie heeft de overheid ervoor gekozen om de centrale examens aan te leveren met lettergrootte punt 12 en de papierkleur wit. Vergroting door de school is niet toegestaan. De school volgt dit overheidsbeleid schoolbreed, en dus ook voor de schoolexamens.
 - 6.2.2 Verlenging met 10 minuten per klokuur en ten hoogste 30 minuten van de zittingsduur van een of meer schriftelijke toetsen van het schoolexamen en/of Centraal Examen.

- 6.2.3 Aan betreffende kandidaten wordt ten aanzien van het Centraal Examen Nederlands door school de keuze voorgelegd of zij dit examen met de computer als schrijfgerei willen maken. De spellingscontrole van de computer mag door de kandidaat worden gebruikt.
- 6.3 Voor andere aanpassingen, namelijk het voorlezen van teksten langs elektronische weg of het ter beschikking stellen van de computer als schrijfgereedschap (anders dan in art. 6.2.3.) is het voor de kandidaat van belang het volgende te weten:
- 6.3.1 De kandidaat, of in geval van minderjarigheid zijn ouder(s)/verzorger(s), dient/dienen een concreet verzoek te doen om de bepaalde aanpassing. Dit verzoek dient schriftelijk te zijn gericht aan de directeur. De indiener dient een redelijke termijn aan te houden, die het de schoolorganisatie mogelijk maakt om:
- Tijdig de aanmelding of in geval van twijfel raadpleging te kunnen doen bij de Inspectie van het Onderwijs;
 - De gevraagde aanpassing organisatorisch te kunnen uitvoeren.

Als termijn voor indiening van een verzoek om een aanpassing wordt aangehouden 1 oktober van het betreffende schooljaar. Van de termijn kan in uitzonderlijke gevallen worden afgeweken, bijvoorbeeld wanneer de kandidaat tussentijds als leerling van de school wordt ingeschreven.

- 6.3.2 De kandidaat moet aannemelijk maken dat de gevraagde aanpassing niet alleen doeltreffend maar ook noodzakelijk is. Een beroep op eigen (incidentele) ervaringen is daarvoor onvoldoende. Bij de beoordeling van het verzoek betreft de directeur het volgende:
- Het onder artikel 6.3.1. gestelde betreffende de termijn van indiening van het verzoek en de organiseerbaarheid;
 - Het deskundigenrapport over de leerling, waarbij geldt dat in het geval van dyslexie moet worden voldaan aan de Regeling Dyslexie zoals gepubliceerd op de website van de school;
 - De uit de schoolloopbaan van de leerling gebleken noodzaak en doeltreffendheid van de gevraagde aanpassing door eerder structureel gebruik op school van de aanpassing;
 - Het advies van de afdelingsleider havo (examensecretaris).

- 7 De directeur kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en

voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De bedoelde afwijking kan betrekking hebben op het centraal examen van:

- a) Het vak Nederlandse taal en literatuur.
- b) Enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

De bedoelde afwijking bestaat uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het Centraal Examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal en een woordenboek vanuit het Nederlands naar zijn thuistaal.

Artikel 20 Gegevensverstrekking aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de uitslag stuurt het bevoegd gezag aan de Minister van Onderwijs en Wetenschappen en aan de inspectie een lijst met voor alle kandidaten de gegevens van het eindexamen (profielen, vakken, cijfers SE, cijfers CE, eindcijfers, uitslag).

Artikel 21 Protocol omgaan met examenwerk Centraal Examen

Het 'Protocol omgaan met examenwerk SCHOOL VOOR JONG TALENT (SVJT)' is gebaseerd op het 'Eindexamenbesluit VO' en op het 'Protocol omgaan met papieren centrale examens 2022' van de VO raad. Het examenbesluit bepaalt over het omgaan met examenwerk dat het werk van een centraal examen tot 6 maanden na de diplomering bewaard moet blijven, ter inzage voor belanghebbenden (artikel 57, lid 1). Belanghebbenden zijn de kandidaat en zijn ouder(s)/verzorger(s). Kandidaten hebben geen recht op teruggave van gemaakt werk of een kopie daarvan. De directeur dient toestemming te geven voor inzage in het centraal examenwerk. Inzage gebeurt meestal ter voorbereiding op een herkansing. Bij inzage vindt geen discussie plaats over het toegekende aantal punten. Inzage geschiedt onder toezicht van de docent of een door de directie aangewezen plaatsvervanger. Een kandidaat kan op basis van inzage van het door hem/haar gemaakte centraal examenwerk geen bezwaar maken bij de Commissie van Beroep tegen de beoordeling van het werk van het centraal examen. De correcte beoordeling is gewaarborgd door het inschakelen van de tweede corrector. De kandidaten mogen de opgaven van het Centrale Examen meenemen met de beperking dat opgaven gedurende het eerste uur van de examenzitting in de examenzaal dienen te blijven.

Artikel 22 Spreiding examen

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen. Tevens biedt de DaMu-regeling dans- en muzikaleerlingen mogelijkheid gebruik te maken van de regeling spreiding van het examen.

Artikel 23 Noodscenario's bij de Centrale Examens

Het College van Toetsen en Examens heeft aan de scholen het volgende medegedeeld inzake calamiteiten:

Voor eventualiteiten waarbij de geheimhouding van de examens geschonden is of afname niet mogelijk is, hebben de examenorganisaties een calamiteitenplan opgesteld.

In de meest ingrijpende noodscenario kunnen één of meer centrale examens worden uitgesteld en kan het eerste en tweede tijdvak zich uitstrekken tot het moment van de aanvang van de vroegste zomervakantie (aanvang 13 juli 2024, volgens de adviesdatum OCW). Het advies aan de kandidaten derhalve is geen vakantie te plannen vóór 13 juli 2024.

Artikel 24 Regels m.b.t. de gang van zaken tijdens een examenzitting CE en SE

1. De examensecretaris zorgt voor voldoende toezicht tijdens een examenzitting; de surveillanten voeren tijdens de zitting geen nevenwerkzaamheden uit en doen geen mededelingen die betrekking hebben op de examenopgaven, tenzij de schoolleiding (SE) of de Minister OCW (CE) hun dat opdraagt.
2. Aanwezigheid: een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten; het eerste uur en vanaf 15 minuten voor de sluitingstijd mag een kandidaat de examenzaal niet verlaten.
3. De surveillanten controleren na afloop, in aanwezigheid van een lid van de schoolleiding, of iedere kandidaat zijn werk ingeleverd heeft en ondertekenen het proces-verbaal.
4. In de examenzaal hangt een voor alle kandidaten zichtbare klok.

5. Kandidaten die te laat zijn kunnen tot 30 minuten na de aanvang van het examen tot de examenzaal worden toegelaten, maar krijgen geen extra tijd.
6. De kandidaten nemen, afgezien van schrijfgerei, geen hulpmiddelen mee naar de examenzaal, tenzij deze nadrukkelijk zijn toegestaan. Welke bijzondere hulpmiddelen bij welk vak zijn toegestaan bij SE en CE (bv. tabellenboekje, woordenboek, rekenmachine), wordt tijdig aan de kandidaten bekendgemaakt.
7. De kandidaten nemen behalve de toegestane hulpmiddelen geen andere zaken (etuis, tassen, jassen, mobiele telefoons, smartwatches enz.) mee in de examenzaal. Het bij zich hebben van ongeoorloofde zaken geldt als onregelmatigheid.
8. De kandidaten mogen tijdens een examenzitting de examenzaal alleen tussentijds verlaten onder begeleiding van een surveillant (bv. voor een sanitaire onderbreking).
9. Kandidaten die (ruim) voor het einde van de zitting klaar zijn leveren hun werk in bij een surveillant, die het tijdstip van vertrek noteert op het proces-verbaal. Binnen de laatste 15 minuten voor het einde van de zitting mogen de kandidaten de examenzaal niet verlaten.
10. De kandidaten maken hun examenwerk op door de school verschaft papier. Ook het net- en kladwerk en de examen/toetsopgaven van het SE worden tezamen bij een surveillant ingeleverd. CE-opgaven mogen na afloop van de zitting wel worden meegenomen, tenzij de Minister anders beslist.
11. De kandidaten maken hun examenwerk met zwarte of blauwe (bal-)pen, dus niet met potlood; het gebruik van Typex e.d. is niet toegestaan.
12. Aan het einde van een zitting wordt het examenwerk door de kandidaat persoonlijk aan een surveillant ter hand gesteld.

Artikel 25 Vaststelling Examenreglement en Programma Toetsing en Afsluiting

Het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting zijn formeel vastgesteld door het bevoegd gezag na instemming van de Medezeggenschapsraad op inhoud en wegingsnormen (niet zijnde specifieke vakinhouden en wegingsnormen).

Artikel 26

In geval van calamiteiten, waaronder het coronavirus, daarmee samenhangende overmacht en/of maatregelen vanuit de overheid kan de directeur van bepalingen en termijnen in het Programma van Toetsing en Afsluiting afwijken. Voorafgaand aan een dergelijke afwijking zal de directeur op instemming gericht overleg voeren met de Medezeggenschapsraad.

Slotbepaling

Ingeval dit Examenreglement geen of niet voldoende duidelijkheid verschaft, wordt verwezen naar Eindexamenbesluit VO.

VII De examensecretaris van de School voor Jong Talent

Binnen de School voor Jong Talent is dhr. Workel benoemd tot eindexamensecretaris door het bevoegd gezag. Binnen het jaartaakbelastingssysteem wordt de eindexamensecretaris voldoende gecompenseerd in tijd om zijn taken goed te kunnen uitvoeren. Er zijn taken die specifiek in de Wet voortgezet onderwijs zijn toebedeeld aan de examensecretaris en de directeur. Daarvoor draagt de examensecretaris een eigen verantwoordelijkheid. Dat betreft de uitslagbepaling en het tekenen van de diploma's en de cijferlijsten en het tekenen en uitreiken van het overzicht van onderdelen en de beoordeling van het schoolexamen aan de examenkandidaat. De overige taken die worden toebedeeld aan de examensecretaris voert deze uit ter ondersteuning van de directeur. Op de School voor Jong Talent maakt de examensecretaris geen deel uit van de eindexamencommissie, maar is wel nauw bij de eindexamencommissie betrokken en heeft een adviserende rol.

De examensecretaris van de SvJT heeft de volgende taken:

- De examensecretaris ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen en bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA (zie [artikel 2.51a, lid 3 a, b en c, WVO 2020](#)).
- De examensecretaris en de directeur tekenen beiden de overzichten en de resultaten van het schoolexamen die worden verstrekt aan de examenkandidaten (zie [artikel 3.15, lid 2 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)).
- De examensecretaris en de directeur stellen de uitslag van het eindexamen vast (zie [artikel 2.57, lid 2 WVO 2020](#) en [artikel 3.33, lid 3 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)).
- De examensecretaris en directeur stellen de uitslag vast van het deel van het eindexamen in het geval van een gespreid examen dat na het eerste jaar van het gespreid examen is gedaan (zie [artikel 3.56, lid 4 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)).
- De examensecretaris en de directeur tekenen de diploma's en de cijferlijsten (zie [artikel 3.40, lid 3](#) en [3.46, lid 3 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)).

Bij de **centrale** examens heeft de examensecretaris samen met of in opdracht van de directeur van de school een taak bij het vaststellen van de uitslag van de examens, het tekenen van de diploma's en de cijferlijsten en het zorgdragen voor het bewaren van de gemaakte examens. De eindexamensecretaris wordt daarin ondersteund door Mevr. van Zijl, lid van de examencommissie. Deze ondersteuning kan beter geformuleerd worden als "back up", ingeval van overmacht of uitvallen van de examensecretaris. De betreffende ondersteuning wordt separaat gefaciliteerd binnen het jaartaakbelastingssysteem en staat los van de facilitering als lid van de examencommissie.

Daarnaast heeft de examensecretaris de volgende taken:

- het bestellen van de centrale examens en aangepaste versies
- het in ontvangst nemen van de levering van de centrale examens
- het bevestigen van de ontvangst van examenpakketten
- het aanmelden van kandidaten voor de aangewezen vakken/het derde tijdvak
- een zeer nauwkeurige registratie van alle kandidaten met gespreide examens (hetgeen binnen de SvJT meer voorkomt dan op een reguliere school)
- het helder administreren van het proces richting de tweede corrector
 - een duidelijke en correcte verzending/in ontvangst nemen van de eerste en tweede correctie
 - het hebben van een (bemiddelende) rol in het geval van onenigheid tussen eerste en tweede corrector.

De eindexamencommissie binnen de SVJT

Op basis van artikel 35d van het Eindexamenbesluit VO is binnen de SvJT een examencommissie benoemd bestaande uit:

- mevr. E. van Wegen
- mevr. M. Kouwenberg
- mevr. L. van Zijl-Hogenhuis

De examensecretaris is geen lid van de eindexamencommissie maar is nauw verbonden met de werkzaamheden en heeft een adviserende rol. De examencommissie is onafhankelijk en de leden worden via het jaartaakbelastingssysteem gefaciliteerd.

Taken en bevoegdheden

In artikel 35e regelt het Eindexamenbesluit VO de taken en de bevoegdheden van de examencommissie. De kerntaak van de examencommissie is het borgen van de kwaliteit van schoolexaminering. Deze kerntaak vraagt van de school een eigen visie op de invulling van deze opdracht. De regelgeving geeft de examencommissie ook enkele concrete opdrachten. Met die concrete opdrachten geeft de examencommissie een eigen invulling aan haar kerntaak. Deze opdrachten zijn toetsbaar; betrokkenen binnen de school en ook de inspectie kunnen daaraan zien of de examencommissie haar wettelijke taken uitvoert.

De werkzaamheden, taken, bevoegdheden van de examencommissie van de SvJT zijn gebaseerd op de Handreiking Examencommissie zoals opgesteld door de VO-raad.

***B. Programma van Toetsing en Afsluiting
2021/2022 + 2022/2023 (Schoolexamen)***

- a. Algemene opmerkingen**
- b. Regeling Schoolexamen**
- c. PTA per vak**
- d. Profielwerkstuk**

a. Algemene opmerkingen

Het **PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)** bestaat uit drie gedeelten:

- 1) de **Regeling Schoolexamen Algemeen** (organisatie, beoordeling, absentie, uitsluiting, herkansing, rapportage, enz.) en
- 2) **PTA per vak**
Voor elke toets wordt per vak aangegeven:
 - a) het onderdeel van het examenprogramma dat op het SE wordt getoetst;
 - b) de wijze waarop de toetsing zal plaatsvinden (schriftelijk, mondeling, praktische opdrachten, handelingsdeel);
 - c) het tijdvak en jaar waarbinnen een toets wordt afgenomen;
 - d) het gewicht van cijfer voor de toets in het SE-eindcijfer.
- 3) Het **Profielwerkstuk**
Het schoolexamen havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één vak, dat onderdeel uitmaakt van het totale pakket of profiel van de leerling. Dit vak moet een minimale studielast hebben van 320 uur.

De perioden (tijdvakken) van de toetsweken/schoolexamens in de cursus 2022/2023:

SCHOOLEXAMEN (5 HAVO)

SE-1 : maandag 10 oktober t/m vrijdag 14 oktober 2022
SE-2 : maandag 12 december t/m vrijdag 16 december 2022
SE-3 : woensdag 8 maart t/m woensdag 15 maart 2023

De luistertoetsen (CITO) voor de moderne vreemde talen zijn een onderdeel van schoolexamen en vinden plaats op de Cito adviesdata 2023 (onder voorbehoud):

TOETSWEKEN (4 HAVO)

Toetsweek 1: maandag 11 oktober t/m vrijdag 15 oktober 2021
Toetsweek 2: woensdag 8 december t/m woensdag 22 december 2021
Toetsweek 3: woensdag 18 februari t/m vrijdag 25 februari 2022
Toetsweek 4: maandag 9 mei t/m vrijdag 13 mei 2022
Toetsweek 5: vrijdag 17 juni t/m vrijdag 24 juni 2022

HERKANSINGEN SCHOOLEXAMEN (4 EN 5 HAVO)

Herkansingsdagen: zie jaarplanning

CENTRAAL EXAMEN (5 HAVO)

Tijdvak I : donderdag 11 mei t/m dinsdag 30 mei 2023
Tijdvak II : maandag 19 juni 2023 t/m vrijdag 30 juni 2023

Het rooster van het Centraal Examen (tijdvak 1) is onderdeel C van dit reglement.

VAKKEN MET UITSLUITEND SCHOOLEXAMEN

Vooropleiding Muziekvakonderwijs
Vooropleiding Dansvakonderwijs
Maatschappijleer
CKV
Bewegingsonderwijs (LO)

a. REGELING SCHOOLEXAMEN

Artikel 1 Verantwoordelijkheid en uitvoering algemeen

1. Het schoolexamen wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van het SCHOOL VOOR JONG TALENT (SVJT).
2. De uitvoering berust bij de examensecretaris havo.
3. De vaksecties zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de vaktoetsen en voor de wijze van toetsen; zij blijven daarbij binnen de, eventueel ook buiten dit reglement vermelde, kaders gesteld door de examencommissie.
4. De vaksecties dienen uiterlijk 15 september 2022 bij de schoolleiding een voorstel in voor het programma van toetsing en afsluiting.

Artikel 2 Perioden schoolexamen/deelname vakken

1. De SCHOOL VOOR JONG TALENT (SVJT) neemt een deel van de toetsen met open en/of gesloten vragen van het SE af in 4 havo in de toetsweken en een herkansings-/inhaalperiode. Een reguliere toetsperiode beslaat ongeveer een week. De begin- en einddata van deze periode zijn vermeld onder Algemene Opmerkingen (zie hiervoor). In 5 havo zijn er 3 schoolexamenweken en een herkansingsdag per periode.
2. Een examenvak kan in het algemeen in elk van deze perioden getoetst worden.
3. De (landelijke) CITO-luistertoetsen voor de moderne vreemde talen, waaraan de SVJT deelneemt, vallen meestal buiten de reguliere SEperioden. Hetzelfde geldt voor praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk.
4. De directeur kan in overleg met de examensecretaris kandidaten met bijzondere problemen, bijvoorbeeld ten gevolge van langdurige ziekte, toestaan om SEtoetsen buiten de reguliere SE-perioden af te leggen.

Artikel 3 Beoordeling/cijferbepaling

1. Voor elke toets van het SE en het profielwerkstuk wordt een cijfer, met 1 decimaal, toegekend op de schaal 1 - 10. (m.u.v. het handelingsdeel; het handelingsdeel moet naar behoren zijn). Het eindcijfer voor LO moet voldoende of goed zijn.

2. Indien een cijfer het resultaat is van een (gewogen) middeling, - bv. bij de bepaling van een toetscijfer uit cijfers van deoltoetsen, bij de bepaling van het eindcijfer SE voor een vak - wordt ter bepaling van dit cijfer het rekenkundig gemiddelde afgerond tot op een cijfer achter de komma (= een decimaal); indien dit gemiddelde een cijfer is dat als tweede decimaal een 5 of hoger heeft, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd.
3. De cijfers van de kandidaten behaald voor een SE-toets worden zo spoedig mogelijk na een SE-periode door de examinator schriftelijk gemeld bij het secretariaat. In Magister wordt de administratie bijgehouden van zieken, telaarcomers, anders afwezigen.
4. De cijfers voor alle toetsen van een bepaalde SE-periode worden zo spoedig mogelijk na die periode aan de kandidaten en ouders/verzorgers kenbaar gemaakt middels het Leerling Administratie Systeem (Magister). Deze blijven zes maanden na diplomering van de kandidaat bewaard
5. In het Programma van Toetsing en Afsluiting per vak (deel c) is vastgelegd hoe het eindcijfer SE per examenvak wordt berekend uit de cijfers voor de (deel)toetsen; hierbij is het gewicht van een toets in de berekening van dit eindcijfer duidelijk aangegeven.

Artikel 4 Schriftelijke toetsen

1. Indien een vaksectie uit twee of meer docenten bestaat, worden de toets en het daar bijbehorende correctie-voorschrift, inclusief de normering, door de examinator vastgesteld in overleg met tenminste een vakcollega.
2. Na elke SE-periode, voor een nader bekend te maken tijdstip, wordt een lijst met de door de kandidaten behaalde cijfers door de examinator ingevoerd in Magister.
3. De vakdocent bewaart na het in lid 2 bedoelde tijdstip het gecorrigeerde werk van de kandidaten. Het gecorrigeerde werk wordt bewaard tot 1 januari na het volgende examenjaar en daarna vernietigd.
4. De toets-opgaven zijn eigendom van de school en de antwoorden/uitwerkingen blijven in beheer van de school.
5. Bij het afnemen van toetsen zorgt de schoolleiding voor voldoende toezicht.
6. De toets-antwoorden/uitwerkingen en de toets-cijfers worden door de examinator aan de kandidaten medegedeeld en besproken, voor het tijdstip van inlevering van de toets-cijfers bedoeld in lid 3 van dit artikel.

Artikel 5 Mondelinge toetsen

Alle mondelinge toetsen worden door geluidsopname vastgelegd. In uitzonderlijke gevallen kan daarvan afgeweken worden door middel van een gecommiteerde.

Artikel 6 Praktische opdrachten

1. In het PTA per vak staan de praktische opdrachten (PO) per vak vermeld.
2. De kandidaat is strikt gehouden aan het protocol dat de vaksectie vooraf voor de praktische opdracht heeft vastgesteld.
3. De wijze van beoordeling maakt deel van het door de vaksectie vastgestelde protocol (middels opdrachtbeschrijvingen en rubrics). De vaksectie is verantwoordelijk de bewaring van deze documenten.

Artikel 7 Handelingsdeel

1. In het PTA per vak staat eventueel een handelingsdeel omschreven.
2. De kandidaat is strikt gehouden aan de procedure die de vaksectie voor het handelingsdeel heeft vastgesteld.
3. De vaksectie stelt vooraf de criteria (middels opdrachtbeschrijvingen en rubrics) vast volgens welke het handelingsdeel naar behoren vervuld moet zijn. De vaksectie is verantwoordelijk de bewaring van deze documenten.

Artikel 8 Ziekte/verzuim tijdens het SE

1. Wanneer een kandidaat zich ziek voelt, maar toch aan een toets wil deelnemen, dient dit vooraf, dus voor de aanvang van de toets-zitting gemeld te worden aan een lid van de schoolleiding, bij voorkeur aan de bovenbouw-coördinator.
2. Wanneer een kandidaat door ziekte of een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets bij te wonen, dient dit zo spoedig mogelijk gemeld te worden aan de bovenbouw-coördinator. Bij ziekte dient de kandidaat altijd een arts te raadplegen. De geldigheid van het verzuim is ter beoordeling van de directeur.

3. Zodra een kandidaat die door ziekte een toets of toetsen moest verzuimen weer op school komt dient een schriftelijke verklaring, (mede) ondertekend door een ouder/verzorger, ingeleverd te worden bij de bovenbouw-coördinator; in deze verklaring moeten de ernst van de ziekte vermeld zijn.
4. Een kandidaat die een of meerdere toetsen van het SE gemist heeft en geen schriftelijke verklaring kan overleggen, wordt geacht zich teruggetrokken te hebben van het eindexamen.
5. Een kandidaat die door ziekte of andere vorm van overmacht niet in staat was aan een of meer SE-toetsen deel te nemen en voldaan heeft aan het gestelde in lid 2 en lid 3 van dit artikel, wordt alsnog in staat gesteld de gemiste toets(en) af te leggen - Zie artikel 9.
In geval van langdurige ziekte kan de directeur in overleg met de examensecretaris indien mogelijk een speciale inhaalregeling treffen.
6. Een kandidaat die zich zonder geldige reden onttrekt aan één of meer SEtoetsen, kan van verdere deelname aan het SE of herkansingen worden uitgesloten.
7. Ontzegging van (verdere) deelname aan het SE houdt ontzegging van deelname aan het CE in.

Artikel 9 Herkansingen en inhalen van SE-toetsen

1. Voor het herkansen van SE-toetsen wordt na de betreffende SE-periode (SEtoetsweek) één herkansingsdag georganiseerd. Uitsluitend SE-toetsen uit de direct voorafgaande SE-periode kunnen worden herkanst*). De schoolleiding stelt het moment van de herkansingsdag vast. Het schema van de herkansingsdagen is opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting. *)
Na iedere SE-week heeft de kandidaat recht op één herkansing van de examentoetsen/(PTA)-toetsen uit die week. Het aantal herkansingen per schoolvak is gelimiteerd tot 2 herkansingen per vak per schooljaar.
2. Herkansingen
 - a) Een herkansing is het overdoen van een SE-toets, waarvan de uitslag volgens de kandidaat, door welke oorzaak dan ook, (ver) beneden zijn niveau ligt.
 - b) Deze herkansingen zijn ingesteld en bedoeld om menselijkerwijs voorkomende fysieke of psychische tegenslagen bij de voorbereiding op en het afleggen van een toets op te vangen. (Voorbeelden van dergelijke tegenslagen zijn: ziekte of ernstige gebeurtenissen in de privésfeer).
 - c) Bij de aanvraag van een herkansing hoeft de kandidaat tekst noch uitleg te geven.

- d) Iedere kandidaat heeft in 4 havo en in 5 havo na iedere vastgelegde PTA-week het recht op maximaal één herkansing voor alle vakken die in de betreffende toetsweek zijn afgenomen. Dit betreft enkel pta-toetsen. Proefwerken zijn niet herkansbaar. Dit is onafhankelijk van het eventueel inhalen van (door ziekte) gemiste toetsen (lid 3 van dit artikel), met inachtneming van lid 2g van dit artikel. De te herkansen toets moet tijdens de eerst mogelijke herkansings-dag getoetst worden.
 - e) Voor de schoolexamens die vallen onder het combinatiecijfer, CKV en Maatschappijleer, geldt lid d).
 - f) Praktische opdrachten en handelingsdelen kunnen niet regulier herkanst worden.
 - g) Een toets die ingehaald werd (artikel 9.3) kan niet herkanst worden.
 - h) Iedere kandidaat dient direct na de betreffende periode van het SE, voor een nader bekend te maken datum, op een daartoe bestemd formulier aan te geven of hij gebruik wil maken van het recht op een herkansing en, zo ja, voor welke toets.
 - i) Indien voor vakken met uitsluitend een schoolexamen SE-toetsen zijn afgenomen buiten de SE-toetsweek geldt dat een herkansing voor een dergelijke toets kan worden gedaan op de eerst beschikbare herkansingsdag.
Deze herkansing geldt als de toegestane herkansing voor die SE-periode.
3. Inhalen van gemiste toetsen
- a) Een kandidaat die van de SE-toetsen een of meer toetsen heeft gemist, door ziekte of andere oorzaken van overmacht, kan indien hij aan de voorwaarden voldaan heeft (artikel 8 en 9.4f), de gemiste toets(en) inhalen op de aansluitende SE-herkansingsdag; deze inhaal-toetsen kunnen niet meer regulier herkanst worden (zie ook artikel 9.2f).
 - b) Het verzoek tot het inhalen van (een) gemiste toets(en) moet binnen een week na de betreffende SE-periode schriftelijk bij de afdelingsleider worden ingediend.
 - c) Het inhalen van de gemiste toets(en) vindt plaats op de herkansingsdag van de betreffende SE-periode.
4. Ziekte tijdens de herkansings- en inhaalperiode
Voor een kandidaat die ziek/verhinderd is tijdens de herkansingsdagen vervalt het recht op reguliere herkansingen.
5. Bij herkansing geldt bij berekening van het eindcijfer SE het hoogste van de behaalde cijfers voor de SE-toets.

Artikel 10 Onregelmatigheden

- 1. Bij onregelmatigheden tijdens het schoolexamen gelden de bepalingen uit het Examenreglement (A), artikel 6, lid 1-6.

Artikel 11 Rapportage

Na iedere toets-/schoolexamen week is er een schriftelijke rapportage van de behaalde SE-resultaten naar de kandidaat en zijn/haar ouders/verzorgers.

Artikel 12 Protocol Omgaan met examenwerk schoolexamen

1. De termijn voor teruggave van schriftelijke schoolexamens is 10 dagen gerekend vanaf de dag van afname van het schoolexamen. De schoolleiding kan in verband met herkansingen een kortere termijn bepalen. De docent bespreekt het gecorrigeerde schriftelijke schoolexamen met de leerlingen in de lessen na het betreffende schoolexamen. Dit gebeurt met een antwoordmodel inclusief normering.
2. De uitslag van mondelinge examen wordt bekend gemaakt nadat de reeks mondelinge examens van het vak in de betreffende leerlaag is afgerond.
3. Kandidaten hebben geen recht op teruggave van gemaakt werk of kopieën, het beluisteren van geluidsopnamen, het meenemen van toetsopgaven of kopieën daarvan. Los van de genoemde bespreking is er geen recht op inzage, tenzij in voorbereiding door de docent op een herkansing van de leerling. Bij inzage vindt geen discussie plaats over het toegekende aantal punten. Inzage geschiedt onder toezicht van de docent of een door de directie aangewezen plaatsvervanger
4. Het werk c.q. de geluidsopname wordt tot 6 maanden na de diplomering bewaard. Bij een bezwaar van een kandidaat tegen de beoordeling zal de directeur onderzoeken of de beoordeling zorgvuldig is gebeurd. Daarbij kan de directeur een tweede corrector inschakelen. Een bezwaar dient schriftelijk te zijn ingediend bij de directeur binnen 5 werkdagen na bekendmaking van het cijfer op het (digitale) rapport.

Artikel 13 Overige bepalingen

1. Het programma van Toetsing en Afsluiting met
 - a. Algemene opmerkingen
 - a. Regeling schoolexamen
 - b. Programma van toetsing en afsluiting per vak
 - c. Regeling profielwerkstuk en het rooster van het CE, worden zo spoedig mogelijk doch uiterlijk voor 1 oktober aan de kandidaten bekend gemaakt, onder het voorbehoud dat de data van SE-perioden en van SE-toetsen nog gewijzigd kunnen worden.

2. De omschrijving van de leerstof per vak (onderdeel c van het Programma van toetsing en afsluiting) kan voor sommige onderdelen globaal zijn; de definitieve, gedetailleerde omschrijving wordt tenminste een maand voor de zitting van de PTA toets door de examinerator aan de kandidaten bekendgemaakt.
3. Tijdig voor elke SE-periode ontvangen de kandidaten en hun docenten een rooster, waarin datum, plaats en duur van de SE-toetsen zijn vermeld.
4. Het overschrijden van de inleverdata (van bijvoorbeeld praktische opdrachten en profielwerkstuk) kan ertoe leiden dat de leerling een reguliere herkansing verliest.
5. Bewezen vormen van plagiaat worden als onregelmatigheid aangemerkt (art. 4 van het Examenreglement A).
6. In gevallen waarin deze regeling SE niet voorziet beslist de directeur met inachtneming van het Examenbesluit VO.

Artikel 14: Oriëntatie op studie en beroep in het PTA van de SvJT

Goede Oriëntatie op studie en beroep biedt leerlingen (zo veel mogelijk) realistische ervaringen bij voorkeur buiten de school. De activiteit is erop gericht leerlingen een betekenisvolle ervaring te geven. Oriëntatie op studie en beroep is ervaringsgericht: leerlingen zijn actief bezig. Soms ligt daarbij de nadruk meer op de oriëntatie, bijvoorbeeld als leerlingen in gesprek gaan met beroepsbeoefenaren over het werk. Andere keren ligt de nadruk meer op de beroepsvaardigheden doordat leerlingen een zinvolle bijdrage leveren in een (gesimuleerd) werkproces. De activiteiten die leerlingen ondernemen houden rekening met de interesse en de vraag van de leerling. (bron: SLO)

In tegenstelling tot andere scholen in Nederland bestaat de populatie van de bovenbouw van de SvJT uit leerlingen die al een zeer bewuste keuze hebben gemaakt hebben voor een beroepsrichting: een doorstroom naar het Hoger Kunst Onderwijs (muziek, dans of beeldende kunsten). Sterker nog: het hele onderwijs binnen de SvJT is volledig gebaseerd op een succesvolle doorstroom naar het Hoger Kunst Onderwijs.

Voor de PTA's van de hele bovenbouw havo/vwo gelden dan ook de volgende: Eindtermen*):

1. kwaliteitenreflectie: wat kan ik het beste en hoe weet ik dat?
2. motievenreflectie: wat wil ik, wat drijft mij en waarom?
3. studie- en werkexploratie: welk soort opleiding en werk past bij mij en waarom?
4. loopbaansturing: hoe bereik ik mijn doel en hoe organiseer ik dat?
5. netwerken: wie kan mij helpen mijn doel te bereiken?

*) gebaseerd op loopbaan-competenties van Marinka Kuijpers (2005) bron: VO raad *Samenvatting van de vijf loopbaancompetenties* van de VO-Raad¹.

<https://www.expertisepuntlob.nl/materialen/samenvatting-vijf-loopbaancompetenties>

Inhoud:

- deelname aan het volledige voorbereidend beroepsprogramma zoals vormgegeven door de KABK en het KC (HBO)
- actieve deelname aan beroepsvoorbereidende activiteiten zoals concerten, expo's, dansvoorstellingen, kamermuziekprogramma's, masterclasses, concoursen en internationale exchanges
- bezoeken van het professionele werkveld zoals voorstellingen van Opera2Day, het NDT (of andere dansgezelschappen) en musea bezoek en galeries en het RO (of andere professionele orkesten)
- deelname aan bachelor activiteiten of curricula (zodra het niveau dit mogelijk maakt)
- Deelname aan het Licht- en Luchtproject (produceren van een theaterproductie)
- De leerling reflecteert op en doet verslag van, de ondernomen oriënterende en verdiepende activiteiten op verschillende manieren:
 - in de feedbacksessies met hoofdvakdocenten en disciplinehoofden
 - in de groepsgesprekken en evaluaties n.a.v. punt twee (zie boven) tijdens "break-the-week" sessies en dummybesprekingen
 - in de lessen dansgeschiedenis, muziekgeschiedenis en kunsttheorie

Bewijsvormen:

1. Voldoende participatie (aanwezigheid)
2. Feedbacksessies georganiseerd door de disciplines
3. Twee voortgangsbeoordelingen van de disciplines

Oriëntatie op studie en beroep wordt niet met een cijfer beoordeeld, een weging is derhalve niet van toepassing en wordt afgesloten met een "voldaan".

Backup: Indien een leerling in een eindstadium besluit om een geheel andere studierichting te gaan volgen kan er een beroep gedaan worden op de decaan van de SvJT voor een individuele begeleiding, of in zeer uitzonderlijke gevallen een beroep op de decanen van het RLW.

c. PTA per vak

Nederlandse taal en literatuur

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Lesmethode: Nieuw Nederlands 4/5 havo 6e ed.

Magister	klas	periode	leerstof	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	tijdsduur	herkansbaar	weging %*	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	H4	4	Schrijfvaardigheid	S	120min	Ja	20%	C: D: F	II+III
T 02	H5	1	Tekstbegrip + Woordenschat	S	120min	Ja	30%	A:	III
T 03	H5	2	Literatuurgeschiedenis / verhaal/poëzie-analyse	S	120min	Ja	25%	E:	II
T 04	H5	3	Spreekvaardigheid + Literatuur	M	20min	Nee	25%	E: B:	II

T 01: De leerlingen schrijven een gedocumenteerd betoog van 600-700 woorden, adequaat gepresenteerd met het oog op het doel, publiek, de tekstsoort en conventies van de geschreven taal. De afbakening van het onderwerp wordt bepaald door de docent. Het documentatiemateriaal (opiniërende artikelen) wordt deels door de docent en deels door de kandidaat verzameld in een dossier. Het later inleveren hiervan dan de afgesproken datum levert aftrekpunten op.

T 02: De leerlingen krijgen beschouwende en/of betogende teksten voorgelegd die zij dienen te analyseren, interpreteren, beoordelen en samenvatten. Daarbij worden ook argumentatieve vaardigheden en taalinzicht inclusief spelling en stijl getoetst. De leerlingen kunnen verschillende woordraadstrategieën gebruiken om de betekenis van onbekende woorden uit de vorm, de samenstelling of de context af te leiden en kennen de betekenis van woorden die veel in het nieuws voorkomen.

T 03: De leerlingen krijgen een gedicht voorgelegd dat zij dienen te analyseren, interpreteren en beoordelen op basis van aspecten uit de poëzie-analyse. De leerlingen kunnen een overzicht geven van de hoofdlijnen van de geschiedenis en ontwikkelingen binnen de Nederlandse literatuur vanaf de 19^e eeuw tot heden.

T 04: De leerlingen stellen een literatuurlijst op met 8 gelezen werken. De literatuurlijst vormt de basis voor een gesprek van 20 minuten. Het later inleveren hiervan dan de afgesproken datum (uiterlijk twee weken voor de mondelinge bespreking) levert aftrekpunten op. De leerling krijgt bij uitreiking opdracht de beoordelings-rubric.

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Leesvaardigheid	A1	Analyseren en interpreteren	X		X
		A2	Beoordelen	X		X
		A3	Samenvatten	X		X
B	Mondelinge taalvaardigheid				X	
C	Schrijfvaardigheid				X	
D	Argumentatievaardigheden			X		X
E	Literatuur	E1	Literaire ontwikkeling		X	
		E2	Literaire begrippen		X	
		E3	Literatuurgeschiedenis		X	
F	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/nederlands-havo-2/2023/havo?topparent=vg41h1h4i9qd>

Engels

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

Magister	Klas	Periode	Leerstof	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	tijdsduur	Herkansing	Weging %	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	H5	1	Presentatie	M	10 min	Nee	12,5%	C	II
T 02	H5	2	Engelse literatuur voor 1900 + toneelstuk van Shakespeare	S	90 min	Ja	12,5 %	E	II
T 03	H5	3	Kijk- en luistervaardigheid	S	55 min	Nee	25%	B	II
T 04	H5	3	Schrijfvaardigheid	S	100 min	Ja	25%	D, F	II
T 05	H5	3	Gespreksvaardigheid	M	20 min	Nee	12,5%	C, F	II
T 06	H5	1-3	PO Literaturofficer	S+M	20 min	Nee	12,5%	E	II

Toelichting T06: Betreft twee romans, drie korte verhalen, drie gedichten.

De bespreking van de gelezen literaire werken aan de hand van het literaturofficer vindt plaats op dezelfde dag als het examen gespreksvaardigheid.

Het dossier dient uiterlijk twee weken voor de mondelinge bespreking ingeleverd te worden. Leerling krijgt bij uitreiking opdracht T06 de beoordelings-rubric.

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Leesvaardigheid			X		
B	Kijk- en luistervaardigheid				X	
C	Gespreksvaardigheid	C1	Gesprekken voeren		X	
		C2	Spreeken		X	

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schoolleigen keuze in SE (III)
D	Schrijfvaardigheid	D1	Taalvaardigheden		X	
		D2	Strategische vaardigheden		X	
E	Literatuur				X	
F	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/engels-havo-2/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Combinatiecijfer

Eindexamen: schoolexamens Profielwerkstuk, Maatschappijleer en CKV

Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de 'kleine vakken/onderdelen' die met een cijfer op de cijferlijst staan. Het combinatiecijfer maakt onderdeel uit van de Uitslagregeling. De vakken/onderdelen die het combinatiecijfer bepalen zijn het Profielwerkstuk, Maatschappijleer en CKV. Afhankelijk van aanwezigheid, wordt onderstaande berekening toegepast. Het combinatiecijfer wordt op de cijferlijst vermeld.

Berekening **Combinatiecijfer**: $(\text{cijfer Profielwerkstuk} + \text{cijfer Maatschappijleer} + \text{cijfer CKV}) / 3$

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/onderwerp/combinatiecijfer-havo-vwo/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Profielwerkstuk

Eindexamen: Schoolexamen

Voor de Uitslagregeling maakt het schoolexamencijfer onderdeel uit van het **Combinatiecijfer**.

Berekening **Schoolexamencijfer**: twee examinatoren bepalen cijfer

Het profielwerkstuk moet betrekking hebben op een vak uit het gekozen profiel. Leerling krijgt bij uitreiking opdracht de beoordelings-rubric.

Magister	Klas	periode	tijd	weging % *	herkansbaar
T01	H4	Maart	oplevering (presentatie enz.)	100%	nee

Er kunnen specifieke eisen gelden indien je een vak bij je profielwerkstuk betreft.
Het profielwerkstuk heeft een studielast van 80 uur.

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/onderwerp/profielwerkstuk-havo-en-vwo/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Maatschappijleer

Eindexamen: Schoolexamen

Voor de Uitslagregeling maakt het schoolexamencijfer onderdeel uit van het **Combinatiecijfer**.

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfer PTA uit H4

Berekening **Bevorderingscijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA uit H4
Lesmethode: Thema's

Magister	klas	periode	Leerstof	Tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	herkansbaar	weging % *	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	H4	1	Parlementaire democratie	90 min	S	Ja	20%	A, C	II
T 02	H4	2	Rechtsstaat	90 min	S	Ja	20%	A, B	II
T 03	H4	3	Verzorgingsstaat	90 min	S	Ja	20%	A, D	II
T 04	H4	4	Pluriforme samenleving	90 min	S	ja	20%	A, E	II
T 05	H4	5	informatievaardigheden en benaderingswijzen	90 min	Pres/M	Nee	20%	A t/m E	II

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Vaardigheden				X	
B	Rechtsstaat				X	
C	Parlementaire democratie				X	
D	Verzorgingsstaat				X	
E	Pluriforme samenleving				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/maatschappijleer-havo-2/2023/havo?topparent=vg41h1h4i9qd>

Culturele en Kunstzinnige Vorming

Eindexamen: Schoolexamen

Het vak CKV (Culturele en Kunstzinnige Vorming) wordt met een schoolexamencijfer afgesloten. Voor de Uitslagregeling maakt het schoolexamencijfer onderdeel uit van het **Combinatiecijfer**.

In het **vierde leerjaar** wordt een uur per week CKV gegeven. Tijdens de lessen worden verschillende culturele thema's en disciplines behandeld. Hier zijn een aantal opdrachten aan gekoppeld.

De inhoud van en eisen aan de verschillende opdrachten zullen in de les aan de leerlingen worden meegedeeld. Bovendien zijn deze in Magister bij het lesmateriaal voor CKV te vinden. De deadline van de opdrachten wordt mondeling in de les en via de studiewijzers aan de leerlingen medegedeeld. De deadlines zijn bindend en de opdrachten dienen op de dag van de deadline, voorafgaand aan de les, per mail of op papier, ingeleverd te worden. Bij afwezigheid dient het per mail ingeleverd te worden. Wanneer hier niet aan voldaan wordt, dient de leerling diezelfde dag zich om 14.15 uur in lokaal 640 te melden en het werk af te ronden.

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfer PTA uit H4

Berekening **Bevorderingscijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA uit H4

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Verkennen				X	
B	Verbreden				X	
C	Verdiepen				X	
D	Verbinden				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/culturele-en-kunstzinnige-vorming/2023/havo?topparent=vg41h1h4i9qd>

havo 21-23 ckv									
Magister	klas	periode	Thema	Vorm	Weging	Domein	In CE: I In SE: II schoolleigen keuze: III	herkansbaar	Dimensies
T01	H4	1	Cultureel zelfportret	Collage en verslag	11%	<u>Domein A:</u> Verkennen kunstaubiografie	II	N	N.v.t.
T02	H4	2	Discap 1: film en fotografie (WPP en kunstenaarsportretten)	Producten + schriftelijke toelichting	7%	<u>Domein C:</u> Verdiepen	II	N	Digitaal en analoog
T03	H4	2	Cap 1: film en fotografie (ontstaan van de film)	Presentatie video-experiment	11%	<u>Domein B:</u> Verbreden	II	N	Traditie en innovatie
T04	H4	3	Discap 2: beeldend en architectuur	Praktische uitwerking	7%	<u>Domein C:</u> Verdiepen	II	N	Lokaal en globaal
T05	H4	3	Discap 3: theater	Product + schriftelijke toelichting	6%	<u>Domein B:</u> Verdiepen	II	N	Individueel en coöperatief
T06	H4	3	Cap 3: theater (opera)	Recensie	11%	<u>Domein C:</u> Verbreden	II	N	Schoonheid en lelijkheid
T07	H4	4	Cap 4: mode	Verslag/uitwerking opdrachten	11%	<u>Domein B:</u> Verbreden	II	N	Autonoom en toegepast
T08	H4	4	Discap 4: mode	Praktische uitwerking	7%	<u>Domein C:</u> Verdiepen	II	N	Amusement en engagement
T09	H4	5	Onderzoek	Werkstuk + praktische uitwerking	16%	<u>Domein C:</u> Verdiepen	II	N	N.v.t.
T10	H4	5	Reflectie cultureel zelfportret I	Verslag	7%	<u>Domein D:</u> Verbinden	II	N	N.v.t.
T11	H4	5	Reflectie cultureel zelfportret II	Mondeling	6%	<u>Domein D:</u> Verbinden	II	N	N.v.t.

Lichamelijke Opvoeding

Het programma wordt uitsluitend gevolgd door muzikaleerlingen en leerlingen beeldende vorming en is waar nodig specifiek aangepast aan de eisen van voldoende veiligheid, mede gelet op de kwetsbaarheid van de fijne motoriek en blessuregevaar.

Weging

Voor lichamelijke opvoeding wordt geen cijfer toegekend, maar moet naar behoren afgesloten zijn. De examinerator stelt aan de hand van een beoordeling van de activiteiten vast of lichamelijke opvoeding genoegzaam afgesloten is.

Naast de waardering 'voldoende' kan ook de waardering 'goed' toegekend worden.

Magister	klas	periode	Leerstof	Tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	herkansbaar	weging % *	Domein	In CE: I In SE: II schoolleigen keuze: III
T 01	H4	4	Lessen L.O.	nvt	Praktijk	Ja	100%	A,B,C,D,E	II

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schoolleigen keuze in SE (III)
A	Vaardigheden				X	
B	Bewegen				X	
C	Bewegen en regelen				X	
D	Bewegen en gezondheid				X	
E	Bewegen en samenleving				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/lichamelijke-opvoeding/2023/havo?topparent=v41h1h4i9qd>

Geschiedenis

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

Lesmethode: Geschiedeniswerkplaats

Magister	klas	periode	leerstof	herkansbaar	tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	weging	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T01	4H	5	Tijdvakken 1 t/m 8 en bijbehorende kenmerkende aspecten	Ja	90 min	S	30%	A B E	I+II
T02	5H	1	Tijdvak 9 en bijbehorende kenmerkende aspecten, historische contexten en thema: Wereldoorlog	Ja	90 min	S	20%	A B C	I+II
T03	5H	2	Tijdvak 10 en bijbehorende kenmerkende aspecten, historische contexten en thema: Amerikaanse revolutie	Ja	90 min	S	20%	A B C	II
T04	5H	3	Rechtsstaat en parlementaire democratie, historische contexten	ja	90 min	S	30%	A B D	II

Domeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Historisch besef	X	X	
B	Oriëntatiekennis	X	X	
C	Thema's: vrij te kiezen thema's als onderdeel van het schoolexamen		X	
D	Geschiedenis van de rechtstaat en van de parlementaire democratie		X	
E	Oriëntatie op studie en beroep		X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/geschiedenis-havo-4/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Economie

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5 + PO

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4 + PO

Boek: LWEO

Magister	klas	periode	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	tijdsduur	herkansbaar	Leerstof	weging % *	Domein	In CE: I In SE: II schoolexamen keuze: III
P 01	H4	4	S	nvt	Nee	Kranten-analyse (praktische opdracht)	10 %	A,B,C,J, K	II
T 01	H5	1	S	90 min	Ja	Verdiene en uitgeven	25 %	A,H,I	III
T 02	H5	2	S	90 min	Ja	Europa	25 %	A,E,F,H,I	III
T 03	H5	3	S	90 min	Ja	lesbrieven Crisis + Vragers en Aanbieders+ Jong & Oud + Markt en overheid + Europa	40 %	A, D t/m I	II+III

Leerling krijgt bij uitreiking opdracht P 01 de beoordelings-rubric. Uiterste inlevermoment: laatste dag van de 4^e toetsweek.

Examenprogramma

Domeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Vaardigheden	X	X	
B	Concept schaarste		X	
C	Concept ruil		X	
D	Concept markt	X		X
E	Concept ruilen over de tijd	X		X
F	Concept samenwerken en onderhandelen	X		X
G	Concept risico en informatie	X		X
H	Concept welvaart en groei	X		X
I	Concept goede tijden, slechte tijden	X		X
J	Onderzoek en experiment		X	
K	Keuzeonderwerpen		X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/economie-havo-2/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Duits

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

magister	klas	periode	tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III	herkansbaar	leerstof	weging %	domein
T 01	H5	1	90 min	S	II	Ja	Schrijfvaardigheid	20%	D, F
T 02	H5	2	15 min	M	II	Nee	Spreekvaardigheid (presentatie)	10%	C, F
T 03	H5	3	60 min	S	II	Nee	Luistervaardigheid (CITO)	20%	B
T 04	H5	3	15 min	M	II	Nee	Spreekvaardigheid (gesprek n.a.v. teksten/CITO)	10%	C, F
T 05	H5	3	90 min	S	II	Ja	Letterkunde (Lit.gs. + 3 boeken)	20%	E
T 06	H5	1	90 min	S	III	ja	Samengesteld cijfer zie onderstaand	20%	A,B,C,D

In het **vijfde leerjaar** zullen ook kennis- en vaardigheidentoetsen –b.v. voortgangstoetsen- afgenomen worden, waarvan het gemiddelde als *proeve van bekwaamheid* (T06) meetelt voor het SE-gemiddelde.

Deze toetsen worden op van te voren in de studiewijzer vermelde tijdstippen afgenomen (dus niet noodzakelijkerwijs in de PTA-weeken). Deze toetsen zijn **niet** herkansbaar, behalve die toetsen die in de PTA-toetsweek worden afgenomen. Voor toetsen die in de PTA-toetsweek worden afgenomen geldt de gewone herkansingsregeling. Alle toetsen, dus ook de niet in de PTA-toetsweek afgenomen toetsen, vallen onder het PTA-toetsregelement.

Bij T06 gaat het om de volgende toetsen:

*Leestoets	1x in periode 1, 1x in periode 3	2,5x elk	A
*Luistertoets	2x in periode 2	2x elk	B
*Woordenschattoets	1x in periode 1, 1x in periode 2, 1x in periode 3	1x elk	A, B, C, D

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schoolleigen keuze in SE (III)
A	Leesvaardigheid			X		X
B	Kijk- en luistervaardigheid				X	
C	Gespreksvaardigheid	C1	Gesprekken voeren		X	
		C2	Spreken		X	
D	Schrijfvaardigheid	D1	Taalvaardigheden		X	
		D2	Strategische vaardigheden		X	
E	Literatuur				X	
F	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/duits-havo/2023/havo?topparent=vg41h1h4i9qd>

Frans

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

Lesmethode: Libre Service

Magister	Klas	Periode	Leerstof	Tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Herkansbaar	Weging %	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01 T 02 T 03	H4	3-4	Literatuur: 3 (T01, T02 en T03) Franse boeken; eventueel in combinatie met film(fragmenten)	90 min	S	ja	Iedere toets telt 3,33%, = 10%	E1	II
T 04	H5	1	Schrijfvaardigheid	90min	S	ja	20%	D1, D2, F	II
T 05	H5	2	Kijk- en Luistervaardigheid (CITO)	60min	S	Nee	25%	B	II
T 06	H5	3	Spreekvaardigheid	15min	M	nee	25%	C1, C2 en F	II
T 07	H5	1-3	Opdrachten en toetsen	90min	S	ja	20%	D en A	II+III

In het **vierde leerjaar** van Havo Frans worden er met name **proefwerken en overhoringen** gegeven over grammatica, vocabulaire t.a.v. de vaardigheden lezen, luisteren, schrijven en spreken. Deze toetsen en proefwerken worden op van te voren in de studiewijzer vermelde tijdstippen afgenomen (dus niet noodzakelijkerwijs in de PTA-weeken). Deze proefwerken zijn **niet herkansbaar**

Qua **PTA-toetsen** worden er drie boeken gelezen, eventueel in combinatie met film(fragmenten). Over elk boek wordt een toets gegeven; zie kolom T01 tot en met T03. Deze cijfers tellen ook voor 1x mee als overgangscijfer. Deze PTA-toetsen zijn **te herkansen**.

In het **vijfde leerjaar** Havo wordt gewerkt aan de vier vaardigheden die halverwege het laatste leerjaar getoetst worden. De data staan vermeld in de studiewijzer.

Luistervaardigheid: wordt in principe getoetst op de dag die het CITO daarvoor gereserveerd heeft (T 05),

Schrijfvaardigheid: bevat het schrijven van een formele of informele brief (T 04).

Spreekvaardigheid: bestaat uit twee onderdelen: een Spreekbeurt/ Presentatie (50%) en een Conversatietoets (50%) (T 06).

Opdrachten en toetsen (T07) bestaan uit 1 Oefenbrief Schrijven (weging 1x), 3 HCE-idiomoverhoringen (weging 1x) en 1 **Leesvaardigheidstoets** (weging 2x)

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Leesvaardigheid			X		X
B	Kijk- en luistervaardigheid				X	
C	Gespreksvaardigheid	C1	Gesprekken voeren		X	
		C2	Spreken		X	
D	Schrijfvaardigheid	D1	Taalvaardigheden		X	
		D2	Strategische vaardigheden		X	
E	Literatuur				X	
F	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/frans-havo/2023/havo?topparent=vg41h1h4i9qd>

Wiskunde A

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4.

Lesmethode: Getal en Ruimte

Magister	Klas	Periode	Leerstof (Hoofdstuk)	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Duur	Herkansbaar	Weging %	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	H4	1	1	S	45 min	ja	5 %	A-B1-B2-C1-C4	II+III
T 02	H4	2	2	S	45 min	nee	5 %	A-E1-E2	II+III
T 03	H4	3	3	S	45 min	ja	5%	A-C4	II+III
T 04	H4	4	4,5	S	45 min	ja	5%	B3-D	II
P 01	H4	4	8 (**)	Pc/mail	45 min	ja	5%	E5	II
T 05	H4	5	1;3;7	S	90 min	ja	15	A-B1-B2-B3- C1-C4-E3-E4	II+III
T 06	H5	1	2;6;10	S	90 min	ja	15%	A-B2-C2-C3-E	II+III
T 07	H5	2	3;9;11	S	90 min	ja	15%	A-C	II+III
T 08	H5	3	1;2;3;6;7;9 t/m 12	S	135 min	Ja	30%	A-B-C-E	II+III

(**) hoofdstuk 8 wordt getoetst d.m.v. een praktische opdracht Excel

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Vaardigheden			X	X	
B	Algebra en tellen	B1	Rekenen	X		X
		B2	Algebra	X		X
		B3	Telproblemen		X	
C	Verbanden	C1	Tabellen	X		X

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
		C2	Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden	X		X
		C3	Formules met één of meer variabelen	X		X
		C4	Lineaire verbanden	X		X
		C5	Exponentiele verbanden	X		X
D	Verandering				X	
E	Statistiek	E1	Presentaties van data interpreteren en beoordelen	X		X
		E2	Data verwerken	X		X
		E3	Data en verdelingen	X		X
		E4	Statistische uitspraken doen	X		X
		E5	Statistiek met ICT		X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/wiskunde-a-havo-2/2023/havo?topparent=vg41h1h4i9qd>

Kunst (Muziek)

Eindexamen: Schoolexamen Kunst (Muziek) en C.S.E. Kunst (Algemeen)

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer Kunst [Muziek] + CSE Kunst [Algemeen])/2

Berekening **Schoolexamencijfer Kunst (Muziek)**: zie onderstaande tabel

melding op	afnamevorm schriftelijk (S) praktijk (P)		onderdeel	weging in % *	domrein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
schoolrapport	S	A	Muziekgeschiedenis	25%	A	II
muziekrapport	S	B	Algemene Muziekleer	12,5%	B	II
muziekrapport	S	C	Solfège	12,5%	B	II
muziekrapport	P	D	Het instrumentale/vocale hoofdvak	50%	B+C	II
muziekrapport	P	E	Kamermuziek			
muziekrapport	P	F	Correptitie			
muziekrapport	P	G	Bijvak piano (piano instrument)			
muziekrapport	P	H	Eventuele andere praktische vakken			
			* % van schoolexamencijfer Kunst (Muziek)			

** Worden in speciale commissies beoordeeld, of door de vakdocenten, hetgeen resulteert in het praktijkcijfer. Aangezien voor veel leerlingen het praktisch deel anders van samenstelling is valt er geen algemene norm te geven voor de berekening van het eindcijfer van het praktisch deel.

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Vaktheorie	A1	Waarnemen en weten		X	
		A2	Analyseren en interpreteren		X	
		A3	Muziek en cultuur		X	

B	Praktijk				X	
C	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Toelichting stofinhoud Specifiek deel theorie onderdelen A, B en C:

A: Muziekgeschiedenis							
Klas	periode	Overzicht v.d. Muz. Gesch.	Leerstof	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Weging %	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
H4	1	Middeleeuwen en Renaissance Barok	2 & 3 & 4	S	20%	A	II
H4	2	Klassiek	4 & 5	S	20%	A	II
H4	3	Romantiek 1	6	S	20%	A	II
H4	4	Romantiek 2; Xxste eeuw	6 & 7	S	20%	A	II
H4	5	Xxste eeuw	8	S	20%	A	II

Muziektheorie, Solfège en Gehoortraining

Voor de muziektheoretische vakken worden geen cijfers gegeven. De mogelijke beoordelingen zijn *goed*, *voldoende*, *twijfelachtig*, *onvoldoende*.

De drie genoemde vakken worden op drie verschillende dagen gegeven:

Maandag	Solfège
Woensdag	Gehoortraining
Vrijdag	Muziektheorie

Het zijn steeds lessen van 45 minuten. Elk vak wordt door drie docenten op drie niveaugroepen gegeven.

Toetsing

Bij het vak Muziektheorie wordt gebruik gemaakt van de methode "Music Theory in Practice" van de *Associated Board of the Royal Schools of Music*. Deze methode gaat uit van acht 'grades'. De drie groepen op de vrijdagen werken in principe aan verschillende grades. Elke grade wordt afgesloten met een toets. De uitkomst hiervan bepaalt of een leerling door mag stromen naar de volgende grade. Dit is het geval bij een afsluiting met *goed* of *voldoende*. Wordt de toets met *twijfelachtig* of *onvoldoende* afgesloten dan moet dezelfde grade nog langer worden gevolgd tot de volgende toets.

De vakken Solfège en Gehoortraining worden in principe individueel getoetst. Omdat 45 minuten te kort zijn om een grotere groep leerlingen apart te toetsen worden deze vakken om de beurt getoetst.

Voor de individuele toetsen maakt de docent zelf een rooster. Het rooster wordt tijdig op het prikbord gehangen.

Na elke toets wordt de samenstelling van de niveaugroepen volgens de resultaten aangepast.

Periode	Toetsen
1	Muziektheorie Gehoortraining
2	Muziektheorie Solfège
3	Muziektheorie Gehoortraining
4	Muziektheorie Solfège
5	Muziektheorie Gehoortraining/Solfège

B: Algemene Muziektheorie

Toonladders: majeur en mineur t/m 5 voortekens, geen harmonisch/melodisch mineur;

Tweeklanken: berekening op gegeven noot, noemen van toonsoort;

Drieklanken: groot-klein-verminderd-overmatig in grondligging;

Ritme: notenwaarden en rusttekens;

Maatsoorten: twee- en driedelig, onregelmatig, enkelvoudig en samengesteld (H. Schouten, Eenvoudige muziektheorie II)

Termen, afkortingen en notatietechnieken (H. Schouten, Eenvoudige Muziektheorie I).

C: Solfège

Solfège individueel: zingen (prima vista) en tikken (idem).

Solfège groep: zingen voorbereide meerstemmige vocale bezetting; idem à vue.

Kunst [algemeen]

In klas 4 vinden nog geen lessen Kunst Algemeen (KUA) plaats. Deze lessen worden in 5 havo aangeboden. In 5 havo worden er geen schoolexamens, maar oefentoetsen (betreft geen pta-toetsen) ter voorbereiding op het eindexamen KUA afgenomen.

Kunst [dans]

Eindexamen: Schoolexamen Kunst [dans] en C.S.E. Kunst [algemeen]

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamen Kunst [dans] + C.S.E. Kunst [algemeen])/2

Berekening **Schoolexamencijfer Kunst [dans]**: zie onderstaande tabel

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

4 HAVO 2022-2023, geen PTA's									
5 HAVO 2023-2024									
Magister	Klas	Periode	Leerstof	Leerstof	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Herkansbaar	Domein	Weging	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	H 5	1	Ballets Russes: Fokine, Nijinski, Nijinska, Massine en Neo-Klassiek Ballet: Balanchine	Boek Hst 8 en 9	S	Ja	A1+2	20%	II
T 02	H 5	2	Moderne dans: Pioniers, Martha Graham, Ausdrucktanz en Postmoderne dans: Bausch, Cunningham	Boek hst 11, 12, 13, 14	S	Ja	A1+2	20%	II
T 03	H 5	3	Oeuvre Kylian en analyse Kylian	Boek Hst 17	S	Ja	A1+2+3	20%	II
P 01	H 5	3	Praktijk	Dansvakopleiding	Praktijk	Nee	B en C	40%	II

P 01: Dansvakopleiding stelt praktijkcijfer vast aan de hand beoordeling-rubric

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Vaktheorie	A1	Dans en maatschappij		X	
		A2	Historische ontwikkeling		X	
		A3	Analyseren		X	
B	Praktijk	B1	Dansen		X	

		B2	Vormgeven		X	
		B3	Presenteren		X	
C	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/kunst-dans-havo/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Kunst [algemeen]

In klas 4 vinden nog geen lessen Kunst Algemeen (KUA) plaats. Deze lessen worden in 5 havo aangeboden. In 5 havo worden er geen schoolexamens, maar toetsen ter voorbereiding op het eindexamen KUA afgenomen. Zie muziek.

Kunst (Beeldende Vormgeving)

Eindexamen: Schoolexamen Kunst (BV) en C.S.E. Kunst (Algemeen)

Berekening Eindexamencijfer: (Schoolexamencijfer Kunst [BV] + CSE Kunst [Algemeen])/2

Berekening Schoolexamencijfer Kunst (BV): zie onderstaande tabel

Berekening Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas: Kunst (BV) voldoende voor P 02

Magister	Klas	Periode	Leerstof	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	tijdsduur	Herkansbaar	Weging %	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
P 01	H4	2	Kerstbeoordeling	Praktijk	nvt	nee	10%	B,C	II
P 02	H4	5	Zomer/eindbeoordeling	Praktijk	nvt	nee	10%	B,C	II
T 01	H5	2	theorie/kerst	S	90min	ja	20%	A	II
P 03	H5	2	Kerstbeoordeling	Praktijk	Nvt	Nee	10%	B,C	II
P 04	H5	3	Zomer/eindbeoordeling	Praktijk	nvt	Nee	50%	B,C	II

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Vaktheorie	A1	Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers		X	
		A2	Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot het eigen beeldend werk van de kandidaat		X	
		A3	Eigen beeldend werk		X	
B	Praktijk				X	
C	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/kunst-beeldende-vormgeving-havo/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Kunst [algemeen]

In klas 4 vinden nog geen lessen Kunst Algemeen (KUA) plaats. Deze lessen worden in 5 havo aangeboden. In 5 havo worden er geen schoolexamens, maar toetsen ter voorbereiding op het eindexamen KUA afgenomen. Zie muziek.

Filosofie

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

Examenjaar 2023 geen examenleerlingen

Magister	Klas	Periode	Leerstof	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Tijdsduur	Herkasbaar	Weging	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T01	H4	3	Wijsgerige antropologie en ethiek	S	120 min	ja	25%	A,B,C	II
T02	H5	1	Sociale filosofie	S	120 min	ja	25%	D	II
T03	H5	2	Democratie: kwestie 1-3	S	120 min	ja	25%	D	II
T04	H5	3	Democratie: vraagstuk A-C	S	120 min	ja	25%	D	II

Examenprogramma

Domeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE (III)
A	Vaardigheden	X	X	
B	Wijsgerige antropologie	X	X	
C	Ethiek	X	X	
D	Sociale filosofie.	X	X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/filosofie-havo/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Natuurkunde

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: $(\text{Schoolexamencijfer} + \text{C.S.E.}) / 2$

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

HAVO Natuurkunde 21-23 geen leerlingen

Scheikunde

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers uit H4

Lesmethode: Chemie Overall

Magister	Klas	Periode	Leerstof	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Duur	Weging	Herkansbaar	Domeinen	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	4H	2	Hfst 1 t/m 3	S	90 min	5%	Ja	A8, A10 B1-B5, C1-C3, C6, D1, E1	III
P 01	4H	4	PO (zouten)	S	120 min	5%	Nee	B1-B5, C2, C8, D1, D2	III
T 02	4H	5	Hfst 4, 5, 6, 7	S	90 min	10%	Ja	A8, A10, A12, B1-B3, C1, C2, C4, C8, E1, G1	II
T 03	5H	1	Hfst 8	S	120 min	15%	Ja	A10, B1, B4, C1, C2, C4, D1	III
T 04	5H	2	Hfst 9 + 10	S	120 min	25%	Ja	B4, C1, C3, C6, C7, E2, F1, F3, G2	II
P 02	5H	2	PO (zuren basen)	S	120 min	10%	Nee	B1-B5, C2, C8, D1, D2	II
T 05	5H	3	Hfst 11 t/m 13	S	120 min	30%	Ja	A12, B1, B3-B5, C1, C2, C7, C8, D1, D3, E1, F1-F4, G1-G5	III

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE
A	Vaardigheden			X	X	
B	Stoffen en materialen in de chemie	B1	Deeltjesmodellen	X		X
		B2	Eigenschappen en modellen	X		X
		B3	Bindingen en eigenschappen	X		X
		B4	Bindingen, structuren en eigenschappen	X		X
		B5	Macroscopische eigenschappen	X		X
C	Chemische processen en behoudswetten	C1	Chemische processen	X		X
		C2	Chemisch rekenen	X		X
		C3	Energieberekeningen	X		X
		C4	Chemisch evenwicht		X	
		C5	Technologische aspecten		X	
		C6	Reactiekinetiek	X		X
		C7	Behoudswetten en kringlopen	X		X
		C8	Classificatie van reacties	X		X
D	Ontwerpen en experimenten in de chemie	D1	Chemische vakmethodes	X		X
		D2	Veiligheid		X	
		D3	Chemische procesontwerpen	X		X
		D4	Molecular modelling		X	
E	Innovatieve ontwikkelingen in de chemie	E1	Kenmerken van innovatieve processen	X		X
		E2	Duurzaamheid		X	
		E3	Innovatieve processen		X	

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schooleigen keuze in SE
F	Processen in de chemische industrie	F1	Industriële processen	X		X
		F2	Procestechnologie en duurzaamheid		X	
		F3	Energieomzettingen	X		X
		F4	Risico en veiligheid		X	
		F5	Kwaliteit en gezondheid		X	
G	Maatschappij en chemische technologie	G1	Chemie van het leven	X		X
		G2	Milieueisen	X		X
		G3	Duurzame chemische technologie		X	
		G4	Groene chemie		X	
		G5	Ketenanalyse		X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/scheikunde-havo-3/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Biologie

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer**:

Lesmethode: Biologie voor jou MAX

Magister	Klas	Periode	Leerstof	tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Weging	Herkansbaar	Domeinen	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	H4	1	H1: Inleiding in de biologie H2: Voortplanting	90 min	S	12,5%	Ja	A5 A11 A13 A14 B2 C2 D3 E3	II+III
T 02	H4	2	H3: Genetica	90 min	S	12,5%	Ja	C1 E3 F1 F2 F3	II+III
T 03	H4	3	H4 : Evolutie	90 min	S	12,5%	Ja	B2 B4 B6 B7 D2 B7 D2	II+III
T 04	H4	4	H5: Regeling H6: Waarneming & Gedrag H7 : Ecologie & Milieu	90 min	S	12,5%	Ja	B8 C3 D4 F3	II+III
P 01	H4	4	Praktische Opdracht	n.v.t.	Po/s	5%	Nee	A1 A2 A3 A4 A5	III
T 05	H5	1	H1: Stofwisseling in de cel H2: DNA	90 min	S	15%	Ja	B2 B3 C2 B1 B2 C1 C2 D1 E1 F1	II+III
T 06	H5	2	H3 : Vertering H4 : Transport	90 min	S	15%	Ja	B2 B4 B3	III
T 07	H5	3	H5: Gaswisseling & Uitscheiding H6: Afweer	90 min	S	15%	ja	B3 B4 B5	III

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schoolleigen keuze in SE (III)
A	Vaardigheden			X	X	
B	Zelfregulatie	B1	Eiwitsynthese		X	
		B2	Stofwisseling van de cel	X		X
		B3	Stofwisseling van het organisme	X		X
		B4	Zelfregulatie van het organisme	X		X
		B5	Afweer van het organisme	X		X
		B6	Beweging van het organisme		X	
		B7	Waarneming van het organisme	X		X
		B8	Regulatie van ecosystemen	X		X
C	Zelforganisatie	C1	Zelforganisatie van cellen	X		X
		C2	Zelforganisatie van het organisme		X	
		C3	Zelforganisatie van ecosystemen		X	
D	Interactie	D1	Moleculaire interactie		X	
		D2	Gedrag en interactie		X	
		D3	Seksualiteit		X	
		D4	Interactie met ecosystemen	X		X
E	Reproductie	E1	DNA-replicatie		X	
		E2	Levenscyclus van de cel		X	
		E3	Voortplanting van het organisme		X	
		E4	Erfelijke eigenschap	X		X
F	Evolutie	F1	Selectie	X		X
		F2	Soortvorming	X		X
		F3	Biodiversiteit		X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/biologie-havo-3/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>

Rekenen

Eindexamen: Schoolexamen

Berekening Eindexamencijfer: Schoolexamencijfer

Rekenen is verplicht voor leerlingen in havo die geen examen wiskunde afleggen. Deze leerlingen moeten een schoolexamen Rekenen doen. Het eindcijfer van dit schoolexamen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst van het diploma en telt niet mee in de zak-/slaagregeling.

Het schoolexamen Rekenen is gebaseerd op het voorgeschreven referentieniveaus 3F. De afsluitende toets is herkansbaar volgens de eerder genoemde herkansingsregeling.

Rekenmachine	Aandeel in het schoolexamen
niet beschikbaar	ongeveer 40%
Beschikbaar	ongeveer 60%
Contextloze / contextopgaven	Aandeel in het schoolexamen
contextloze opgaven	ongeveer 1/3 deel
contextopgaven	ongeveer 2/3 deel
Domein	Aandeel in het schoolexamen
A: Getallen	ongeveer 30%
B: Verhoudingen	ongeveer 30%
C: Meten & meetkunde	ongeveer 20%
D: Verbanden	ongeveer 20%

Magister	Klas	Periode	leerstof	tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Weging	Herkansbaar	Domeinen	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T 01	H5	2	3F Rekentoets	90 min	S	100%	ja	A,B,C,D	II

Russische taal en literatuur

(verkorte variant voor native-speaker in 4 havo)

Eindexamen: Schoolexamen en CSE

Berekening Eindexamencijfer: Schoolexamencijfer + CSE /2

Magister	Klas	Periode	Leerstof	Tijdsduur	afnamevorm schriftelijk (S) mondeling (M)	Herkansbaar	Weging %	Domein	In CE: I In SE: II schooleigen keuze: III
T01	4H	1	kijk- /luistervaardigheid	60 min	S	ja	25%	B	II
T02	4H	2	schrijfvaardigheid	90 min	S	ja	25%	D	II
T03	4H	3	gespreksvaardigheid	20 min	M	Nee	25%	C, F	II
T04	4H	3	literatuurgeschiedenis + 3 verhalen en 3 gedichten PO over de gelezen werken	90 min	S	Ja	25%	E,A	II+III

Voor toetsen die in de PTA-toetsweek worden afgenomen geldt de gewone

herkansingsregeling.

Toelichting Toetstof:

T 01 Kijk- en luistervaardigheid ERK A2/B1-niveau: De leerling beantwoordt vragen n.a.v. een aantal kijk- en luisterfragmenten.

T 02 Schrijfvaardigheid ERK A2: De leerling krijgt als opdracht een persoonlijke brief/e-mail te schrijven.

T 03 Gespreksvaardigheid ERK A2/B1-niveau (20 min.): Het examen bestaat uit twee delen: zelfstandig spreken (zwaarte deelcijfer=50%) en een gesprek voeren (zwaarte deelcijfer=50%).

1: Het spreken (10 min.) De leerling houdt een presentatie in het Russisch over een bepaald – thuis voorbereid – onderwerp. Hierbij mag gebruik gemaakt worden van een Power Point-presentatie. Over deze presentatie worden enkele vragen gesteld.

2: Het gesprek (10 min.) De leerling beantwoordt tijdens het gesprek vragen over een gelezen tekst die van tevoren gelezen is. De leerling wordt gevraagd een fragment uit de tekst voor te lezen en de daarin voorkomende woorden te verklaren.

T 04: Literatuur De leerling beantwoordt in de schriftelijke toets vragen over de leerstof in de reader *Russische literatuurgeschiedenis*.

De praktische opdracht is over de gelezen werken. De leerling vertelt daarin over het onderwerp (thema), de gebeurtenissen, de personages, tijd en ruimte, plaats van handeling en opbouw van het verhaal. De leerling moet het werk in historisch perspectief en binnen een stroming kunnen plaatsen. Inlevermoment is in de week voordat de schriftelijke toets plaatsvindt.

Domeinen		Subdomeinen		In CE (I)	In SE (II)	Schoolleigen keuze in SE (III)
A	Leesvaardigheid			X		X
B	Kijk- en luistervaardigheid				X	
C	Gespreksvaardigheid	C1	Gesprekken voeren		X	
		C2	Spreken		X	
D	Schrijfvaardigheid	D1	Taalvaardigheden		X	
		D2	Strategische vaardigheden		X	
E	Literatuur				X	
F	Oriëntatie op studie en beroep				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma is te vinden via onderstaande link:

<https://www.examenblad.nl/examen/russisch-havo/2023/havo?topparent=vq41h1h4i9qd>